

N:o 148.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till lag om fortsatt tillämpning af hvad i lagen den 6 juni 1902, innefattande inskränkning i inmutningsrätten, är stadgad; gifven Stockholms slott den 4 maj 1906.

Under återopande af bilagda i statsrådet och högsta domstolen förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå Riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om fortsatt tillämpning af hvad i lagen den 6 juni 1902, innefattande inskränkning i inmutningsrätten, är stadgad.

Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF.

Karl Staaff.

Förslag

till

Lag

om fortsatt tillämpning af hvad i lagen den 6 juni 1902, innefattande
inskränkning i inmutningsrätten, är stadgadt.

Häri genom förordnas som följer:

Hvad i lagen den 6 juni 1902, innefattande inskränkning i inmutningsrätten, är stadgadt, skall fortfarande gälla intill den 15 maj 1907.

Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott fredagen den 27 april 1906.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: TINGSTEN,
BIESÈRT,
friherre MARKS VON WÜRTEMBERG,
SIDNER,
HELLNER,
SCHOTTE,
BERG,
BERGSTRÖM.

Efter gemensam beredning med chefen för jordbruksdepartementet anförde chefen för justitiedepartementet hans excellens herr statsministern:
»Genom lag af den 6 juni 1902 stadgades, att inom Norrbottens län inmutningsrätten å kronojord, som ej under ständig besittningsrätt

innehades, eller vore till boställe anslagen, förbehölles kronan ensam. Lagen antogs till en början för ett år, men sedan har gång efter annan dess giltighetstid förlängts, senast till den 15 maj 1906. Angående omständigheterna vid denna lags tillkomst innehåller protokollet öfver justitiedepartementens ärenden för den 6 mars 1905 en redogörelse, till hvilken jag anhåller att få hänvisa. Af samma protokoll framgår äfven, att de sakkunniga myndigheter, som blifvit hörda angående lämpligheten att bibehålla berörda ordning med eller utan jämkningar, varit af olika meningar, samt att dåvarande chefen för justitiedepartementet med anledning häraf funnit det vara mest tillrådligt att något definitivt beslut i frågan tillsvidare ej fattades, utan att det provisoriska tillståndet ytterligare förlängdes på tre år. Den i öfverensstämmelse härmed affattade proposition, som till 1905 års riksdag afläts, blef emellertid icke af Riksdagen bifallen, utan Riksdagen antog i stället en lag, hvarigenom det provisoriska tillståndet förlängdes på allenast ett år, och såsom jag nyss antydt blef detta förslag af Kungl. Maj:t sanktionerad.

Bland de betänkligheter, som af sakkunniga myndigheter yttrats med afseende å lämpligheten att definitivt upphäfva inmutningsrätten inom Norrbottens län, synes mig största betydelse böra tilläggas farhågan, att genom inmutningssystemets upphäfvande de enskildes intresse att efterspana malmfyndigheter skulle komma att minskas, samt att följden häraf kunde blifva, att länets malmtillgångar ej blefve utforskade och kända. Det synes mig uppenbart, att detta spörsmål är af så stor vikt, att definitivt beslut i ämnet icke bör fattas, innan fullständig utredning ägt rum, huruvida det vid upphäfvande af inmutningsrätten är möjligt att på annat sätt gifva upptäckare af malmfyndigheter sådan uppmuntran, att den enskilda företagsamheten fortfarande lockas att ägna sig åt eftersökande af malmer. En sådan utredning tarfvar emellertid sakkunskaper, hvilka icke kunna vara att tillgå inom justitiedepartementet; och jag anhåller därför om bemyndigande att tillkalla högst fem personer att inom departementet biträda med berörda utredning.

Under afvaktan på, att denna utredning varder fullbordad, läser det emellertid vara nödigt, att det nuvarande provisoriska tillståndet bibehålles. Jag hemställer därför, att ett inom departementet uppgjort lagförslag, åsyftande det provisoriska tillståndets förlängning på ytterligare ett år, eller till den 15 maj 1907, måtte, för det ändamål § 87 regeringsformen omförmäler, varda underställdt högsta domstolens granskning.»

Berörda förslag, af den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar, blef härefter uppläst.

Till departementschefens af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställen tacktes Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i nåder lämna bifall.

Ur protokollet:

Lennart Berglöf.

Bilaga.

Förslag

till

Lag

om fortsatt tillämpning af hvad i lagen den 6 juni 1902, innefattande inskränkning i inmutningsrätten, är stadgad.

Häri genom förordnas som följer:

Hvad i lagen den 6 juni 1902, innefattande inskränkning i inmutningsrätten, är stadgad, skall fortfarande gälla intill den 15 maj 1907.

---

*Utdrag af protokollet öfver lagärenden, hållet uti Kungl. Maj:ts
högsta domstol tisdagen den 1 maj 1906.*

Andra rummet.

Närvarande:

Justitieråden: HERSLOW,
CLAËSON,
WIJKANDER,
BILLING,
BOHMAN,
RAMSTEDT,
WESTRING,

T. f. byråchefen för lagärenden von Seth föredrog:

utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet den 27 april 1906, utvisande att för det ändamål, § 87 regeringsformen omförmäler, uppgjordt förslag till lag om fortsatt tillämpning af hvad i lagen den 6 juni 1902, innefattande inskränkning i inmutningsrätten är stadgadt, skulle underställas högsta domstolens granskning; varande förslaget såsom bilaga A fogadt vid detta protokoll.

Högsta domstolen lämnade förslaget utan anmärkning.

Ur protokollet.

Carl Lundquist.

Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott fredagen den 4 maj 1906.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
 Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
 Statsråden: TINGSTEN,
               BIESÈRT,
               friherre MARKS VON WÜRTEMBERG,
               TAMM,
               SIDNER,
               HELLNER,
               SCHOTTE,
               BERG,
               BERGSTRÖM.
 Justitieråden: CLAËSON,
                   WIJKANDER.

Chefen för justitiedepartementet hans excellens herr statsministern anmälde högsta domstolens genom utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden den 27 april 1906 inhämtade utlåtande öfver det vid samma protokoll fogade förslag till lag om fortsatt tillämpning af hvad i lagen den 6 juni 1902, innefattande inskränkning i inmutningsrätten, är stadgadt; och hemställde departementschefen, att förslaget, som af högsta domstolen lämnats utan anmärkning, måtte, jämlikt § 87 regeringsformen, genom nådig proposition Riksdagen till antagande föreläggas.

Till denna, af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-

Regenten i nåder lämna bifall; och skulle nådig proposition af den lydelse, bilagan A. vid detta protokoll utvisar, till Riksdagen aflåtas.

Ur protokollet:

Carl Lundquist.
